Senast reviderat: 2025-10-09 rev 8
Dokumentet gäller för: Sektionen för Hematologi och Koagulation
Innehållsansvarig: Jan-Erik Johansson Överläkare, CPD.
Katarina Olsson Lundberg Leg sjuksköterska, ACFD
Godkänd av: Martin Stenson, Sektionschef

B24 Hygien och Miljö vid hantering av cellprodukter

Revideringar i denna version

- Inga ändringar är gjorda i denna version.

Revisionshistoria

Rev	Giltig från	Förändring	Författare
7	2023-12	• Luftfuktighet och temperatur mäts kontinuerligt via givare som är placerade i aferesrum, aferesmodul och förråd i hisshall. Sensorerna är uppkopplade till Västfastighets centrala styrsystem med bevakning. • Vid larm under kontorstid kontaktas aferesmottagningen av Västfastigheter och vid larm efter kontorstid kontaktas aferesmottagningen första helgfria vardag	Katarina Olsson Lundberg Jan-Erik Johansson
6	2022-01	• Begreppet perifer stamcellsskörd ersatt med perifer cellskörd då olika cellinsamlingar berörs av rutinen. • Smärre språkliga justeringar.	Katarina Olsson Lundberg
5	2019-12	• Revisionshistoria inlagd, numrerade kapitel samt Inlagd i rätt mall. • Förövrigt inga ändringar gjorda.	Katarina Olsson Lundberg
4	2018-11	• Inga ändringar är gjorda i denna version.	Katarina Olsson Lundberg
3	2015-11	• Inga ändringar är gjorda i denna version.	Katarina Olsson Lundberg Nuran Ercin
2.1	2012-12	• Inga ändringar är gjorda i denna version.	Anna Söderstrand
1.1	2010-09	-Första utgåvan av dokumentet	Anna Söderstrand

Granskare

Inger Andersson, Leg Sjuksköterska, JACIE-koordinator
Ann-Christin Karlsson, Leg Sjuksköterska, Sektionsledare

Innehåll

1 Bakgrund 2
2 Metod för utvärdering 2
3 Dokumentation 2
4 Städning och desinfektion 3
5 Temperatur och luftfuktighet 3
6 Produkthantering 3
7 Avfallshantering 4
8 Bilagor 4
9 Referenser 4

1 Bakgrund

För att förebygga kontaminering av cellprodukt och för att aferesmaskinerna ska kunna fungera på bästa sätt vid perifer cellsskörd är det viktigt med rätt temperatur, luftfuktighet och god hygien vid insamling och hantering av cellerna.
Det är dessutom viktigt att förebygga smittspridning till patienter och donatorer. Denna rutin beskriver riktlinjer för detta.

2 Metod för utvärdering

Aferesmottagningens mål är att det inte ska finnas kontaminering i framställda cellprodukter. Odling tas på Stamcellslaboratoriet på varje cellprodukt och resultat sammanställs i revision en gång per kvartal.

3 Dokumentation

- Dokumentation görs på checklistor se *kapitel 8.*
- Ifyllda checklistor sparas i 3 år på Aferesmottagningen.
- Vid en eventuell kontaminering av cellprodukt ska detta dokumenteras i Melior och även anmälas som avvikelse i Med Control.

4 Städning och desinfektion

Personal från Städservice mopptorkar golvytor, tömmer papperskorgar och torkar av handfat inne i aferesrummet samt städar patienttoalett i anslutning till aferesrummet varje vardag.

Utförd städning dokumenteras med signering i loggbok av antingen städpersonal eller aferespersonal. Tjänstgörande aferessjuksköterska ansvarar för att aferesrummet städas dagligen.

Alla ytor som använts i samband med aferesen, inklusive behandlingsstol och patientsäng, rengörs av tjänstgörande aferessjuksköterska efter att aferesen avslutats. Renbäddning av säng görs inför varje ny patient.

Aferesmaskiner rengörs enligt *Rutin B21 Underhåll av aferesmaskin och teknisk utrustning.* Tjänstgörande aferessjuksköterskor ansvarar för att detta blir genomfört enligt rutin.

5 Temperatur och luftfuktighet

Luftfuktighet och temperatur mäts kontinuerligt via givare som är placerade i aferesrum, aferesmodul och förråd i hisshall. Sensorerna är uppkopplade till Västfastighets centrala styrsystem med övervakning.

De larmgränser som gäller är:

- Rumstemp ska ligga på minst 18 ^{o}C och max 25 ^{o}C och luftfuktighet på max 65%.
- Vid larm under kontorstid kontaktas aferesmottagningen av Västfastigheter och vid larm efter kontorstid kontaktas aferesmottagningen första helgfria vardag.
- Vid värden utanför referens, ska aferesläkare meddelas för vidare ställningstagande.
- Logg med mätvärden laddas ner 1 gång/år och skickas till JACIE-koordinator och sparas i 3 år.
- Aferesmottagningens luft filtreras genom hepafilter.

6 Produkthantering

För att förebygga kontaminering ska följande rutiner följas:

- Basala hygienrutiner. Använd alltid handsprit mellan två olika patienter eller donatorer.
- Använd ren vagn med enbart de engångsmaterial som beräknas gå åt tillsammans med peang och eventuella övriga flergångsmaterial per aferes.
- Överblivet engångsmaterial kasseras efter aferesens slut, flergångsmaterial rengörs i hematologmottagningens dekontaminator.
- *Vagnens ovansida ska hållas ren*, avfall kan tillfälligt läggas på den nedre vagnhyllan som räknas som smutsig.
- Desinficera huden med klorhexidinsprit före venpunktion och använd handskar.
- Vid hantering av kopplingar på aferesslangar ska klorhexidinsprit-indränkt kompress hållas runt om.
- Efter aferesens slut ska den märkta cellpåsen placeras på avsedd plats märkt med samma namn som använd aferesmaskin i väntan på transport till Stamcellslab.
- Stamcellslab transporterar cellerna från Aferesmottagningen i påse med ziplås i blodbox.
- Om väntetid innan Stamcellslab hämtar produkten på Aferesmottagningen överstiger 2 timmar ska cellpåse lämnas till Blodcentralen för förvaring i +4°.

7 Avfallshantering

- Riskavfall kasseras i gula boxar, alternativt små gula behållare för stickande material enligt sjukhusgemensam rutin
- Handskar ska användas vid hantering av biologiskt avfall.

8 Bilagor

- Bilaga B24 Loggbok för städning och ytrengöring

9 Referenser

- Vårdhygien Sahlgrenskas intranät
- Vårdhandboken